

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA JEVGENIJA TANČEVA [EVGENI TANCHEV]
SECINĀJUMI,
sniegti 2020. gada 5. martā¹

Lieta C-550/18

**Eiropas Komisija
pret**

Īriju

Valsts pienākumu neizpilde – LESD 258. pants – Direktīva (ES) 2015/849 – Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana – LESD 260. panta 3. punkts – Nepaziņošana par direktīvas, kas pieņemta saskaņā ar valsts likumdošanas procedūru, transponēšanas pasākumiem – Finansiālas sankcijas – Vienreizēja soda nauda

I. Ievads

1. Šajā lietā Eiropas Komisija, pamatojoties uz LESD 258. pantu, ir uzsākusi pārkāpuma procedūru pret Īriju, kura līdz 2017. gada 26. jūnijam nav pieņēmusi nepieciešamos pasākumus Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 684/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK², transponēšanai vai katrā ziņā nav paziņojusi par šiem pasākumiem Komisijai.

2. Turklāt saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu Komisija ir lūgusi Tiesu piemērot Īrijai vienreizēju soda naudu – kuras galīgais apmērs ir 2 766 992,00 EUR – par Direktīvas 2015/849 transponēšanas pasākumu paziņošanas pienākuma neizpildi. Komisija sākotnēji pieprasīja arī kavējuma naudas samaksu 17 190,60 EUR apmērā, kas aprēķināma par katru kavējuma dienu, bet tiesvedības gaitā tā šo prasību atsauca.

3. Tādējādi šī lieta Tiesai dod iespēju veidot judikatūru par LESD 260. panta 3. punkta piemērošanu pēc 2019. gada 8. jūlija fundamentālā sprieduma lietā Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tīkli)³. LESD 260. panta 3. punkts ir svarīgs rīks, kurš ir ieviests ar Lisabonas līgumu un kurš ļauj Komisijai uzsākt Tiesā pārkāpuma procedūru saskaņā ar LESD 258. pantu, pamatojoties uz to, ka dalībvalsts “nav izpildījusi pienākumu paziņot par direktīvas, kas pieņemta saskaņā ar likumdošanas procedūru, transponēšanas pasākumiem”, kā arī vienlaikus lūgt Tiesu piemērot šai dalībvalstij finansiālas sankcijas.

¹ Oriģinālvaloda – angļu.

² OV 2015, L 141, 73. lpp.

³ C-543/17, EU:C:2019:573. Iepriekš ir tikušas ierosinātas vairākas lietas saistībā ar LESD 260. panta 3. punktu, bet prasības pieteikumi tika atsaukti pirms Tiesas sprieduma pieņemšanas. Divās no šīm lietām secinājumus ir sniedzis ģenerālvokāts M. Vatelē [M. Wathelet] – lietā Komisija/Polija (C-320/13, nav publicēti, EU:C:2014:2441), otrajā lietā – Komisija/Spānija (LESD 260. panta 3. punkts – Hipotekārais kredīts) (C-569/17, EU:C:2019:271) – secinājumus esmu sniedzis es un pie tiem atgriezīšos vēlāk šajos secinājumos.

4. Šo lietu Tiesa izskata vienlaikus ar citu lietu – Komisija/Rumānija (C-549/18), kurā šodien tiek sniegti mani secinājumi. Abās lietās galvenie jautājumi ir, pirmkārt, vai Komisijai ir jānorāda pamatojums lēmumam izmantot LESD 260. panta 3. punktā paredzēto iespēju, un, otrkārt, par vienreizējas soda naudas novērtējumu saskaņā ar šo tiesību normu. Ņemot vērā, ka abās lietās izskatāmie jautājumi ir līdzīgi un lai izvairītos no atkārtotā, atsauksos uz vairākiem argumentiem, kas norādīti manos secinājumos šajā otrajā lietā. Šajā lietā rodas arī citi jautājumi saistībā ar to, vai par pienākumu izpildi LESD 258. panta un 260. panta 3. punkta izpratnē var uzskatīt apstākli, ka par pasākumiem ir paziņots tiesvedības laikā.

5. Šajos secinājumos apstiprināšu, ka Īrija nav izpildījusi LESD 258. pantā noteiktos pienākumus, un ierosināšu Tiesai uzlikt tai pienākumu maksāt vienreizēju soda naudu saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu.

II. Atbilstošās tiesību normas

6. Direktīvas 2015/849 67. panta 1. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 2017. gada 26. jūnijam. Dalībvalstīs nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.”

7. Atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/843 (2018. gada 30. maijs), ar ko groza Direktīvu (ES) 2015/849 par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Direktīvas 2009/138/EK un 2013/36/ES⁴, 1. panta 42. punktam Direktīvas 2015/849 67. panta 1. punkts ir aizstāts ar šādu tekstu:

“1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai līdz 2017. gada 26. jūnijam izpildītu šīs direktīvas prasības.

Dalībvalstis piemēro 12. panta 3. punktu no 2020. gada 10. jūlija.

Dalībvalstis izveido 30. pantā minētos reģistrus līdz 2020. gada 10. janvārim un 31. pantā minētos reģistrus līdz 2020. gada 10. martam, un 32.a pantā minētos centralizētos automatizētos mehānismus līdz 2020. gada 10. septembrim.

[..]

Dalībvalstis nekavējoties paziņo Komisijai [šajā] punktā minēto pasākumu tekstu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.”

⁴ OV 2018, L 156, 172. lpp.

III. Pirmstiesas procedūra un tiesvedība Tiesā

8. Pēc tam, kad līdz noteiktajam beigu termiņam – 2017. gada 26. jūnijam – Komisijai bija paziņots tikai par vienu transponēšanas pasākumu, ar kuru ir transponēta Direktīvas 2015/849 30. panta 1. punkta pirmā daļa, 2017. gada 18. jūlija brīdinājuma vēstulē Komisija aicināja Īriju divu mēnešu laikā no šīs vēstules saņemšanas brīža paziņot par citiem nepieciešamajiem transponēšanas pasākumiem.

9. 2017. gada 13. septembra atbildes vēstulē Īrija informēja Komisiju par panākto progresu attiecībā uz pasākumiem, ar kuriem bija paredzēts transponēt Direktīvu 2015/849.

10. 2018. gada 8. marta argumentētajā atzinumā Komisija norādīja, ka Īrija joprojām nav paziņojusi par jebkādiem turpmākiem pasākumiem, ar kuriem ir transponēta Direktīva 2015/849, un pieprasīja nosūtīt šādu paziņojumu divu mēnešu laikā pēc argumentētā atzinuma saņemšanas dienas.

11. 2018. gada 4. maija atbildē uz argumentēto atzinumu Īrija informēja Komisiju par turpmāko progresu, kas panākts saistībā ar Direktīvas 2015/849 transponēšanas pasākumiem.

12. Ņemdama vērā, ka Īrija joprojām nebija pieņēmusi nekādus papildu pasākumus Direktīvas 2015/849 transponēšanai vai paziņojusi par šādiem pasākumiem, 2018. gada 19. jūlijā Komisija nolēma ierosināt Tiesā pārkāpuma procedūru.

13. Ar 2018. gada 27. augustā iesniegto prasības pieteikumu Komisija uzsāka tiesvedību šajā lietā, pamatojoties uz LESD 258. pantu un 260. panta 3. punktu, lūgdama Tiesu:

- pirmkārt, atzīt, ka, līdz 2017. gada 26. jūnijam nepieņemdama visus nepieciešamos Direktīvas 2015/849 transponēšanas pasākumus vai katrā ziņā nepaziņodama šos pasākumus Komisijai, Īrija nav izpildījusi šīs direktīvas 67. panta 1. punktā noteiktos pienākumus;
- otrkārt, piespriest Īrijai maksāt kavējuma naudu 17 190,60 EUR apmērā no Tiesas sprieduma pasludināšanas dienas par to, ka tā nav izpildījusi pienākumu paziņot par Direktīvas 2015/849 transponēšanas pasākumiem;
- treškārt, piespriest Īrijai maksāt vienreizēju soda naudu 4 701,20 EUR apmērā par dienu, reizinot to ar dienu skaitu, kurās šis pārkāpums turpinās, nosakot minimālo naudas sodu 1 685 000 EUR apmērā; un
- ceturtkārt, piespriest Īrijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

14. 2018. gada 14. novembra iebildumu rakstā Īrija lūdza Tiesu:

- pirmkārt, noraidīt iesniegto prasību; un
- otrkārt, piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

15. 2019. gada 18. janvārī iesniegtajā replikas rakstā Komisija norādīja, ka, neraugoties uz 2018. gada 29. novembrī paziņotajiem transponēšanas pasākumiem, bija nepieciešams pieņemt turpmākus pasākumus, lai nodrošinātu šīs direktīvas pilnīgu transponēšanu attiecībā uz vienpadsmit šajā direktīvā iekļautajām tiesību normām⁵. Lai arī Komisija uzturēja izvirzītos prasījumus, tā samazināja kavējuma naudas apmēru līdz 7358,40 EUR par katru kavējuma dienu un lūdza Tiesu piemērot vienreizēju soda naudu 2 439 922,80 EUR apmērā un 2014,80 EUR dienā par pieļauto pārkāpumu, kopš 2018. gada 29. novembra nepaziņojot par transponēšanas pasākumiem.

16. 2019. gada 4. martā iesniegtajā atbildes rakstā uz repliku Īrija apgalvoja, ka tā esot izpildījusi pienākumu transponēt Direktīvu 2015/849 ar pasākumiem, kuri esot tikuši paziņoti 2018. gada 29. novembrī, vienlaikus apgalvodama, ka tā esot veikusi turpmākas darbības, lai novērstu Komisijas replikas rakstā paustās šaubas.

17. 2019. gada 27. novembra vēstulē Komisija informēja Tiesu, ka, neraugoties uz atbildes rakstā uz repliku norādītajiem skaidrojumiem un turpmākiem transponēšanas pasākumiem attiecībā uz Direktīvas 2015/849 31. panta 1., 2., 3. un 7. punktu, par kuriem ir ticis paziņots 2019. gada 30. janvārī, un attiecībā uz direktīvas 30. panta 1. punkta otro daļu un 2. un 7. punktu, par kuriem ir ticis paziņots 2019. gada 27. martā, bija nepieciešams veikt turpmākus transponēšanas pasākumus, lai transponētu Direktīvas 2015/849 47. panta 2. punktu un 48. panta 5.–8. punktu. Tādējādi Komisija uzturēja izvirzītos prasījumus, vienlaikus samazinādama kavējuma naudas apmēru līdz 2452,80 EUR par katru kavējuma dienu un lūgdama Tiesu piemērot vienreizēju soda naudu 2 598 420,40 EUR apmērā un 671,60 EUR dienā par pieļauto pārkāpumu, kopš 2019. gada 27. marta nepaziņojot par transponēšanas pasākumiem.

18. 2019. gada 6. decembra vēstulē Īrija informēja Tiesu, ka 2019. gada 22. novembrī un 2019. gada 3. decembrī tā ir iesniegusi Komisijai aktualizētās atbilstības tabulas, bet Komisijas 2019. gada 27. novembra vēstulē pirmā no norādītajām atbilstības tabulām neesot ņemta vērā.

19. Ar 2019. gada 11. un 12. februāra lēmumiem Igaunijai un Francijai tika piešķirtas tiesības iestāties lietā Īrijas prasījumu aizstāvībai. Komisija un Īrija iesniedza apsvērumus par Igaunijas un Francijas iesniegtajiem iestāšanās rakstiem attiecīgi 2019. gada 24. maijā un 2019. gada 5. jūnijā.

20. 2019. gada 10. decembrī notika Tiesas sēde, kurā Komisija, Igaunija un Īrija sniedza mutvārdu paskaidrojumus.

21. Tiesas sēdē Komisija apgalvoja, ka, ņemot vērā 2019. gada 22. novembrī paziņotos transponēšanas pasākumus attiecībā uz Direktīvas 2015/849 48. panta 5.–8. punktu un 2019. gada 3. decembrī paziņotos transponēšanas pasākumus attiecībā uz šīs direktīvas 47. panta 2. punktu, Īrija ir pilnībā izpildījusi savus pienākumus. Attiecīgi Komisija daļēji atsauca savu prasību, ciktāl tā vairs nepieprasīja kavējuma naudas piemērošanu. Nosakot, ka 2019. gada 3. decembris ir diena, kad Īrija ir izpildījusi savus pienākumus, Komisija noteica fiksētu vienreizējas soda naudas summu 2 766 992,00 EUR apmērā.

5 Šajā replikas rakstā Komisija ir identificējusi transponēšanas trūkumus attiecībā uz šādiem Direktīvas 2015/849 noteikumiem: i) 30. panta 1. punkta otrā daļa; ii) 30. panta 2. punkts; iii) 30. panta 7. punkts; iv) 31. panta 1. un 2. punkts; v) 31. panta 3. punkts; vi) 31. panta 7. punkts; vii) 47. panta 2. punkts; viii) 47. panta 3. punkts; ix) 48. panta 5.–9. punkts; x) 61. panta 3. punkts un xi) 62. panta 2. punkts.

IV. Lietas dalībnieku argumentu kopsavilkums

A. Valsts pienākumu neizpilde saskaņā ar LESD 258. pantu

22. Komisija uzskata, ka pēc tam, kad Īrija bija paziņojusi par vienu transponēšanas pasākumu, ar kuru tika transponēta viena no Direktīvas 2015/849 30. panta 1. punkta daļām, līdz Direktīvas 2015/849 67. pantā noteiktajam termiņam – 2017. gada 26. jūnijam –, Īrija nebija izpildījusi pienākumu nedz īstenot visus nepieciešamos transponēšanas pasākumus, nedz paziņot par šiem transponēšanas pasākumiem. Komisija arī apstrīd, ka valsts pasākumi, ar kuriem ir tikusi transponēta iepriekš spēkā esošā nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas direktīva⁶, nodrošina Direktīvas 2015/849 transponēšanu, jo ar pēdējo minēto direktīvu tiek ieviestas būtiskas izmaiņas. Īrija nevienā brīdī neesot paziņojusi par šiem pasākumiem Direktīvas 2015/849 transponēšanas kontekstā. Īrija neesot arī iesniegusi atbilstības tabulu, kurā būtu paskaidrota saikne starp šīs direktīvas noteikumiem un valsts pasākumu atbilstošajiem noteikumiem, kā tas noteikts direktīvas preambulas 67. apsvērumā.

23. Komisija uztur apgalvojumu, ka, ņemot vērā 2018. gada 29. novembrī paziņotos transponēšanas pasākumus, Īrija lielā mērā esot transponējusi Direktīvu 2015/849, tomēr joprojām pastāvot zināmi transponēšanas trūkumi. Komisija uzsver, ka transponēšanai paredzētā termiņa pagarināšana, kas paredzēta Direktīvā 2018/843, attiecoties tikai un vienīgi uz Direktīvas 2015/849 30. un 31. pantā paredzēto pienākumu izveidot centrālos reģistrus un nevis uz kādu citu šajā direktīvā noteiktu pienākumu, tostarp citu minētajos pantos paredzētu pienākumu. Komisija tiesas sēdē norādīja, ka Īrijai bija pienākums pieņemt transponēšanas pasākumus, lai labotu nepilnības saistībā ar Direktīvas 2015/849 47. panta 2. punktu un 48. panta 5.–8. punktu⁷, un tā izpildīja šo pienākumu ar pasākumiem, par kuriem tika paziņots ne vēlāk kā 2019. gada 3. decembrī.

24. Īrija ir norādījusi, ka, lai transponētu Direktīvu 2015/849, bija nepieciešams, lai stātos spēkā tiesiskais regulējums, kuru bija paredzēts sagatavot līdz 2018. gada novembrim. Lai nodrošinātu direktīvas efektivitāti, transponēšanas process bija garāks, nekā sākotnēji plānots, un brīdī, kad Komisija uzsāka šo tiesvedību, tiesiskā regulējuma projekts jau tika virzīts pieņemšanai.

25. Īrija apgalvo, ka Direktīvā 2015/849 lielākoties esot ar grozījumiem atkārtoti tie paši noteikumi, kuri bija ietverti iepriekš spēkā esošajā nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas direktīvā, un tādējādi pasākumi, ar kuriem ir transponēta iepriekš spēkā esošā direktīva, nodrošinot Direktīvas 2015/849 daļēju transponēšanu. Tiesas sēdē Īrija uzsvēra, ka tā savus pienākumus ir izpildījusi ar transponēšanas pasākumiem, kuri ir tikuši paziņoti 2018. gada 29. novembrī. Tā apstrīd Komisijas apgalvotos transponēšanas trūkumus un apgalvo, ka šie trūkumi jebkurā gadījumā esot nenozīmīgi, turklāt Īrija ir pielikusi nepieciešamās pūles, lai novērstu Komisijas paustās šaubas.

6 Proti, Direktīva 2005/60 – skat. šo secinājumu 1. punktu.

7 Komisija atsauca uz spriedumiem, 2005. gada 28. aprīlis, Komisija/Itālija (C-410/03, EU:C:2005:258, 39. punkts), un 2010. gada 14. janvāris, Komisija/Čehija (C-343/08, EU:C:2010:14, 39. punkts).

B. LESD 260. panta 3. punkta piemērošana

26. Komisija, pamatojoties uz paziņojumu par LESD 260. panta 3. punkta īstenošanu⁸, apgalvo, ka Īrijas pienākuma paziņot par transponēšanas pasākumiem saskaņā ar Direktīvas 2015/849 67. pantu neizpilde ietilpst LESD 260. panta 3. punkta piemērošanas jomā. Saskaņā ar vēlāk pieņemtajā paziņojumā norādīto⁹ Komisijas precizētā prakse, vispārīgi pieprasot vienreizējas soda naudas un kavējuma naudas samaksu, ir piemērojama arī šajā lietā.

27. Komisija uzskata, ka ar LESD 260. panta 3. punktu Komisijai ir piešķirta plaša rīcības brīvība, kas līdzvērtīga LESD 258. pantā paredzētajai rīcības brīvībai ierosināt tiesvedību¹⁰, tādējādi tai neesot jānorāda īpašs pamatojums lēmumam izmantot LESD 260. panta 3. punktā paredzēto iespēju. Komisija arī apstrīd apgalvojumu, ka šajā lietā tā būtu rīkojusies nesamērīgi, pieprasīdama finansiālo sankciju piemērošanu, un tiesas sēdē tā uzsvēra, ka samērīguma apsvērumi esot ņemti vērā, pirmkārt, nosakot sliekšni finansiālo sankciju piemērošanai un, otrkārt, individuāli novērtējot pārkāpuma smagumu katrā konkrētā lietā.

28. Saistībā ar finansiālo sankciju apmēru noteikšanu Komisija apgalvo, ka, aprēķinot LESD 260. panta 3. punktā paredzētās sankcijas, esot jāizmanto tāda pati aprēķina metode, kā aprēķinot LESD 260. panta 2. punktā paredzētās soda naudas¹¹. Pamatojoties uz minēto, Komisija ir ierosinājusi noteikt vienreizēju soda naudu 2 766 992,00 EUR apmērā, kas stājas spēkā Tiesas sprieduma pieņemšanas dienā. Šī summa esot aprēķināta, pamatojoties uz summu par dienu, kura reizināta ar pārkāpuma dienu skaitu¹², kas ir laika periods starp dienu, kura sekoja Direktīvā 2015/849 noteiktajai transponēšanas beigu termiņa dienai (2017. gada 27. jūlijs), un dienu, kad pārkāpums tika novērsts (2019. gada 2. decembris), pieņemot, ka Īrija savus pienākumus izpildījusi 2019. gada 3. decembrī¹³. Komisija uzsvēra, ka pārkāpuma ilgums esot jāaprēķina, sākot no noteiktā transponēšanas termiņa beigu datuma, jo dalībvalsts veikto pasākumu paziņošanas pienākuma neizpilde sākas šajā dienā¹⁴, un Īrija esot bijusi pienācīgi informēta par šo Komisijas pieeju.

29. Turklāt, nosakot vienreizējas soda naudas aprēķināšanai paredzēto summu par dienu, par pamatu ņemot vienotu pamatsummu, kas reizināta ar smaguma koeficientu un reizinātāju “n”¹⁵, Komisija pārkāpuma smaguma novērtēšanai skalā no 1 līdz 20 iesaka izmantot koeficientu 7. Šis koeficients esot balstīts uz noteiktiem parametriem, kas saistīti, pirmkārt, ar Direktīvas 2015/849 nozīmīgumu, jo tā esot galvenais instruments, kas nodrošina Savienības finanšu tirgus efektīvu aizsardzību pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas radīto apdraudējumu, un, otrkārt – ar ietekmi uz sabiedrības un privātajām interesēm, kas Īrijas pieļautā direktīvas transponēšanas pienākuma neizpildes dēļ esot radusies finanšu tirgum, investoriem un pilsoņiem. Īrijas paziņojumu par

8 Komisijas paziņojums – LESD 260. panta 3. punkta īstenošana (OV 2011, C 12, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “2011. gada paziņojums”), it īpaši 7., 19. un 21. punkts. Saskaņā ar paziņojuma 31. punktā norādīto Komisija LESD 260. panta 3. punktu it īpaši piemēros lietām, kas uzsāktas saskaņā ar 258. pantu, pēc šā paziņojuma publicēšanas (2011. gada 15. janvāris).

9 Komisijas paziņojums – ES tiesību akti: labāki rezultāti līdz ar labāku piemērošanu (OV 2017, C 18, 10. lpp.; turpmāk tekstā – “2017. gada paziņojums”), it īpaši 15.–16. lpp. Saskaņā ar tajā norādīto Komisija precizēto praksi piemēro pārkāpuma procedūrām, kurās lēmums par brīdinājuma vēstules nosūtīšanu ir pieņemts pēc šī paziņojuma publicēšanas (2017. gada 19. janvāris).

10 2011. gada paziņojums, it īpaši 16. un 17. punkts.

11 2011. gada paziņojums, it īpaši 23. un 28. punkts; 2017. gada paziņojums, 15. lpp.

12 2011. gada paziņojums, 28. punkts (kurā ir norādīta atsauce uz Komisijas paziņojumu – EK līguma 228. panta īstenošana (OV 2007, C 126, 15. lpp.; turpmāk tekstā – “2005. gada paziņojums”), 19.–24. punkts).

13 Skat. šo secinājumu 21. punktu. Komisija bija ierosinājusi arī kavējuma naudas samaksu, kas aprēķināma par katru kavētu dienu, bet atsauca šo prasību. Tādēļ šo aprēķina metodi turpmāk neaplūkošu.

14 Komisija it īpaši atsauca uz spriedumu, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tikli) (C-543/17, EU:C:2019:573, 88. punkts).

15 Skat. it īpaši 2005. gada paziņojumu, 24. punkts. Komisija pamatojas uz skaitļiem, kas norādīti Komisijas paziņojumā par to datu atjaunināšanu, kurus izmanto, lai aprēķinātu soda naudas un kavējuma naudas, ko Komisija ierosina Tiesai piemērot pienākuma neizpildes procedūrās (C(2017) 8720 *final*) (OV 2017, C 431, 3. lpp.).

pasākumiem, ar kuriem ir tikusi transponēta Direktīvas 2015/849 30. panta 1. punkta pirmā daļa, kā arī Direktīvā 2018/843 noteiktā transponēšanas termiņa pagarināšanu Direktīvas 2015/849 30. un 31. pantā noteikto centrālo reģistru izveidei Komisija uzskatot par atbildību mikstinošiem apstākļiem, tomēr apstrīd citus Īrijas izvirzītos papildu faktoros.

30. Papildus minētajam 2019. gada 27. novembra vēstulē un tiesas sēdē Komisija ir norādījusi, ka, ņemot vērā Īrijas paziņojumu par turpmākiem transponēšanas pasākumiem, Komisija no 2018. gada 29. novembra ir samazinājusi smaguma koeficientu uz 2, bet no 2019. gada 27. marta – uz koeficientu 1. Attiecīgi Komisija pieprasīto vienreizējās soda naudas summu par katru periodu ir aprēķinājusi pēc šādas formulas:

vienotā pamatsumma × smaguma koeficients × reizinātājs “n” × dienu skaits.

Tādējādi laikposmā no 2017. gada 27. jūnija līdz 2018. gada 28. novembrim vienreizējā soda nauda tika aprēķināta šādi: $230 \times 7 \times 2,92 \times 519 = 2\,439\,922,80$ EUR; no 2018. gada 29. novembra līdz 2019. gada 26. martam: $230 \times 2 \times 2,92 \times 118 = 158\,497,60$ EUR; un no 2019. gada 27. marta līdz 2019. gada 2. decembrim: $230 \times 1 \times 2,92 \times 251 = 168\,571,60$ EUR. Tādējādi kopējais Komisijas aprēķinātais vienreizējās soda naudas apmērs ir 2 766 992,00 EUR.

31. Atbilstoši Īrijas norādītajam, ņemot vērā, ka Direktīva 2015/849 Īrijas tiesībās ir transponēta daļēji, LESD 260. panta 3. punkts neesot piemērojams, un šim viedoklim piekrist arī Igaunija un Francija. Turklāt Komisijas prasība piemērot finansiālas sankcijas neatbilstot samērīguma principam un lojālas sadarbības pienākumam. Tās sistemātiskā prakse pieprasīt finansiālu sankciju piemērošanu esot kļūdaina, jo Komisijai esot jāanalizē apstākļi katrā konkrētajā lietā, lai pamatotu savu lēmumu izmantot LESD 260. panta 3. punktā paredzēto iespēju. Tā kā transponēšana pašlaik ir pabeigta, vienreizējās soda naudas piemērošanai neesot atturošas iedarbības, un tā drīzāk varot stimulēt dalībvalstis pieļaut kompromisus attiecībā uz transponēšanas pasākumu kvalitāti.

32. Saistībā ar finansiālo sankciju apmēru noteikšanu Īrija apgalvo, ka sodu aprēķināšanas metodei saskaņā ar LESD 260. panta 2. un 3. punktu ir jābūt atšķirīgai, turklāt gadījumā, ja atbilstība ir nodrošināta līdz Tiesas sprieduma pieņemšanai, vienreizējās soda naudas piemērošana neesot nepieciešama, un šādus Īrijas argumentus atbalsta arī Francija. Pakārtoti, vienreizējās soda naudas apmērs esot jāsamazina. Turklāt pārkāpuma ilguma noteikšanai it īpaši neesot korekti izmantot dienu pēc transponēšanas beigu termiņa, jo Īrija tobrīd neesot zinājusi, ka var tikt piemērots LESD 260. panta 3. punkts. Arī smaguma koeficients ir neatbilstošs, ņemot vērā 2018. gada 29. novembrī paziņotos pasākumus. Īrija uzskata, ka papildus Komisijas norādītajiem atbildību mikstinošajiem apstākļiem esot jāņem vērā arī vairāki citi faktori, tostarp fakts, ka transponēšanas pasākumi ir tikuši pieņemti līdz Tiesas sprieduma pieņemšanai, ka transponēšana ir veikta ar primārajiem tiesību aktiem, kā arī fakts, ka Īrija bija noteikusi prioritāti šiem transponēšanas pasākumiem likumdošanas procesā, tā sniedza informāciju Komisijai un ievēroja orientējošo laika grafiku, kas tika iesniegts Komisijai pirms tiesvedības uzsākšanas.

V. Analīze

A. Valsts pienākumu neizpilde saskaņā ar LESD 258. pantu

33. Jānorāda, ka pārkāpuma procedūrās, kas tiek veiktas saskaņā ar LESD 258. pantu, paziņojumā, kuru dalībvalstis iesniedz saskaņā ar LES 4. panta 3. punktā noteikto lojālas sadarbības principu, ir jāsniedz pietiekami skaidra un precīza informācija par to valsts tiesību normu saturu, ar kurām tiek transponēta direktīva. Tādējādi šai paziņošanai, kurai var tikt pievienota atbilstības tabula, ir nepārprotami jāatspoguļo, kādi ir normatīvie un administratīvie pasākumi, ar kuriem, pēc dalībvalsts ieskata, tā ir izpildījusi dažādos ar šo direktīvu uzliktos pienākumus. Ja dalībvalsts nav izpildījusi šo pienākumu,

neatkarīgi no tā, vai tā attiecīgo informāciju nav sniegusi vispār vai to ir sniegusi daļēji, vai arī iesniegtā informācija nav bijusi pietiekami skaidra un precīza, šis apstākļi vien var būt pamats, lai uzsāktu LESD 258. pantā noteikto procedūru¹⁶.

34. Tiesa ir konkrēti norādījusi, ka, lai gan direktīvas transponēšanu var nodrošināt ar jau spēkā esošiem valsts tiesību aktiem, dalībvalsts šādā gadījumā nav atbrīvota no formālā pienākuma paziņot Komisijai arī tādā gadījumā, ja šīs tiesību normas ir paziņotas iepriekš saistībā ar iepriekš spēkā esošajām direktīvām¹⁷. Turklāt, ja direktīvā ir paredzēts, ka transponēšanas pasākumos ir jāietver atsauce uz šo direktīvu vai šādai atsaucei ir jābūt pievienotai to oficiālajai publikācijai, šādā gadījumā ir jāpieņem speciāli transponēšanas pasākumi¹⁸.

35. Judikatūrā ir norādīts, ka tiesvedībā, kas uzsākta uz LESD 258. panta pamata, jautājums par dalībvalsts pienākuma neizpildi ir jāizvērtē, ņemot vērā situāciju, kādā dalībvalsts atradās argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigās, un Tiesa neņem vērā nekādas izmaiņas, kas notikušas pēc šī datuma¹⁹.

36. Šajā lietā nav strīda, ka Īrija nebija pieņēmusi visus Direktīvas 2015/849 transponēšanai nepieciešamos pasākumus un nebija paziņojusi par šiem pasākumiem līdz argumentētajā atzinumā norādītajam termiņam, proti, līdz 2018. gada 9. maijam²⁰. Lietā ir acīmredzams, ka, izņemot vienu transponēšanas pasākumu, pārējie pasākumi, ar kuriem direktīva ir transponēta pilnībā, tika pieņemti un par tiem tika paziņots pēc šī termiņa (skat. šo secinājumu 8., 15.–17. un 21. punktu), un tādējādi tos nevar ņemt vērā.

37. Saistībā ar pasākumiem, kuri Īrijā bija spēkā pēc transponēšanai noteiktā termiņa, proti, 2017. gada 26. jūnija, mani nepārliecina Tiesā iesniegtie Īrijas argumenti, ka šie pasākumi esot jāņem vērā, novērtējot pienākuma neizpildes esamību šajā lietā. Ņemot vērā, ka saskaņā ar Direktīvas 2015/849 67. panta 1. punktu dalībvalstij ir jānodrošina, ka transponēšanas pasākumos ir ietverta atsauce uz šo direktīvu vai atsauce tiek pievienota pēc pasākumu oficiālas publicēšanas (skat. šo secinājumu 6. un 7. punktu), Īrijai ir jāpieņem speciāli transponēšanas pasākumi. Īrija nav apgalvojusi, ka paziņotie pasākumi atbilst šim nosacījumam. Tāpat no Tiesā iesniegtās informācijas nav viennozīmīgi secināms, ka Īrija ir iesniegusi atbilstības tabulu, kurā būtu paskaidrota saikne starp Direktīvas 2015/849 noteikumiem un valsts pasākumu atbilstošajiem noteikumiem, kā tas ir noteikts direktīvas 67. apsvērumā. Katrā ziņā Īrija neapstrīd, ka ar šiem pasākumiem Direktīva 2015/849 nav transponēta pilnībā.

38. Līdz ar to ierosinu Tiesai norādīt, ka, līdz noteiktajam termiņam nepieņemdamā visus Direktīvas 2015/849 transponēšanai nepieciešamos pasākumus vai katrā ziņā par tiem nepaziņodama, Īrija nav izpildījusi šīs direktīvas 67. panta 1. punktā paredzēto pienākumu.

16 Skat. spriedumu, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tīkli) (C-543/17, EU:C:2019:573, 51. punkts).

17 Skat. spriedumu, 2009. gada 16. jūlijs, Komisija/Īrija (C-427/07, EU:C:2009:457, 108. un 109. punkts).

18 Skat. spriedumu, 2010. gada 15. aprīlis, Komisija/Īrija (C-294/09, nav publicēts EU:C:2010:200, 17. punkts).

19 Skat. spriedumu, 2019. gada 28. marts, Komisija/Īrija (Notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas iekārtas) (C-427/17, nav publicēts, EU:C:2019:269, 40. punkts).

20 Šajā lietā atsaucē datums ir divi mēneši no dienas, kad Īrija ir saņēmusi argumentēto atzinumu (skat. šo secinājumu 10. punktu), proti, 2018. gada 9. marts.

B. LESD 260. panta 3. punkta piemērošana

39. Šajā lietā izskatāmie galvenie jautājumi ir, pirmkārt, Komisijas pamatojums lēmumam pieprasīt finansiālu sankciju piemērošanu saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu un, otrkārt, vienreizējās soda naudas samērīgums, kas savukārt rada attiecīgus jautājumus par vienreizējās soda naudas aprēķināšanas metodi un judikatūras, kas pieņemta par LESD 260. panta 2. punktu, piemērošanu. Starp lietas dalībniekiem pastāv arī strīds par to, vai šajā lietā, proti, gadījumā, kad dalībvalsts tai noteikto pienākumu paziņot par transponēšanas pasākumiem nav izpildījusi tikai daļēji, ir piemērojams LESD 260. panta 3. punkts.

40. Ņemot vērā to, ka 2019. gada 8. jūlija spriedums Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tikli)²¹ var būt sevišķi noderīgs šajā lietā, vispirms ir jānorāda daži ievada apsvērumi par šo spriedumu (1. iedaļa) un tad ir jāapskata Komisijas rīcības brīvība pieprasīt finansiālu sankciju piemērošanu, pamatojoties uz LESD 260. panta 3. punktu, kā arī finansiālo sankciju novērtēšana saskaņā ar šo tiesību normu un vienreizējās soda naudas piemērošana konkrētajā lietā (2., 3. un 4. iedaļa).

1. 2019. gada 8. jūlija spriedums Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tikli)

41. Jāpatur prātā, ka 2019. gada 8. jūlija spriedumā Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tikli)²² galvenokārt tika izskatīts jautājums par LESD 260. panta 3. punkta materiālo piemērošanas jomu, kā arī šajā tiesību normā paredzētās kavējuma naudas izvērtēšanu. Spriedumā Tiesa ir norādījusi, ka izteiciens “pienākums paziņot par transponēšanas pasākumiem” LESD 260. panta 3. punktā nozīmē to, ka “dalībvalstīm attiecībā uz katru minētās direktīvas normu ir jānorāda valsts tiesību norma vai normas, kas nodrošina tās transponēšanu. Tiklīdz šī paziņošana, vajadzības gadījumā pievienojot atbilstības tabulu, ir notikusi, tas jau ir Komisijas pienākums – lai tā varētu lūgt uzlikt attiecīgajai dalībvalstij šajā tiesību normā paredzēto finansiālo sankciju – pierādīt, ka atsevišķi transponēšanas pasākumi acīmredzami nepastāv vai neattiecas uz visu attiecīgās dalībvalsts teritoriju”²³.

42. Tiesa tāpat norādīja, ka saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu kavējuma naudas uzlikšana ir attaisnojama tikai tad, ja pienākumu neizpilde turpinās līdz Tiesas veiktajai faktu pārbaudei, kā arī judikatūra, kas attiecas uz LESD 260. panta 2. punktu, pēc analogijas ir jāpiemēro LESD 260. panta 3. punktam, jo abās normās paredzētajai kavējuma naudai ir viens un tas pats mērķis. Ņemot vērā savu novērtējuma brīvību šajā jautājumā, kā arī judikatūrā par LESD 260. panta 2. punktu nostiprinātos kritērijus, Tiesa piesprieda Belģijai maksāt kavējuma naudu par dienu 5000 EUR apmērā, pamatojoties uz to, ka tā nebija pieņēmusi un paziņojusi ar aplūkojamās direktīvas trim pantiem saistītus transponēšanas pasākumus attiecībā uz vienu no Belģijas reģioniem²⁴.

²¹ C-543/17, EU:C:2019:573.

²² C-543/17, EU:C:2019:573.

²³ Spriedums, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tikli) (C-543/17, EU:C:2019:573, 59. punkts).

²⁴ Skat. spriedumu, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tikli) (C-543/17, EU:C:2019:573, un it īpaši 60., 61., 80.–89. punkts).

43. Vēršu uzmanību, ka lietā Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tīkli) Tiesa LESD 260. panta 3. punkta materiālo piemērošanas jomu ir interpretējusi tādējādi, ka tā aptver arī gadījumus, kad dalībvalsts nav paziņojusi par transponēšanas pasākumiem, ar kuriem konkrētā direktīva ir tikusi transponēta nepilnīgi (transponēta daļēji)²⁵. Tiesa, uzsverot savu novērtējuma brīvību un kavējuma naudas piemērošanas mērķi, LESD 260. panta 2. punktā un 3. punktā paredzēto sankciju novērtēšanai izmantoja vienu un to pašu metodi. Es tam pievērsīšos vēlāk šajos secinājumos (skat. secinājumu 53. un 54. punktu).

44. No sprieduma lietā Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tīkli)²⁶ izriet, ka Īrijas izvirzītā prasība, kuru ir atbalstījusi Igaunija un Francija, proti, ka LESD 260. panta 3. punkts nav piemērojams, jo Īrija ir daļēji transponējusi Direktīvu 2015/849, ir noraidāma. LESD 260. panta 3. punkts šajā lietā ir piemērojams²⁷, ņemot vērā to, ka Komisija ir konstatējusi, ka Īrija nav pilnībā izpildījusi savu paziņošanas pienākumu. Tā kā Īrija bija paziņojusi tikai par vienu transponēšanas pasākumu, ar kuru tika transponēta viena vienīga Direktīvas 2015/849 tiesību norma, transponēšanas pasākumu acīmredzami trūka, savukārt ar iepriekš spēkā esošajiem valsts tiesību aktiem acīmredzami nebija pietiekami (skat. šo secinājumu 36. un 37. punktu).

2. Komisijas rīcības brīvība saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu

45. Šajā lietā Īrija būtībā apgalvo – un šādu Īrijas nostāju atbalsta arī Igaunija un Francija –, ka finansiālo sankciju piemērošana nav pamatota, jo Komisijai ir jānorāda pamatojums savam lēmumam konkrētu šīs lietas apstākļu kontekstā izmantot LESD 260. panta 3. punktā paredzēto iespēju.

46. Ņemot vērā apsvērumus, kurus esmu norādījis secinājumu lietā Komisija/Rumānija (C-549/18) 43.–49. punktā, šādiem apgalvojumiem nepiekrītu.

47. It īpaši ir jāuzskata, ka Komisijai piešķirtās tiesības pieprasīt finansiālu sankciju piemērošanu saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu ir saistītas ar Komisijas plašo rīcības brīvību, kas ir atzīta judikatūrā par LESD 258. pantā paredzētās tiesvedības uzsākšanu²⁸. Tiesa ir lēmusi, ka Komisijai “[nav nepieciešams] pamatot savu izvēli; apsvērumi šīs izvēles noteikšanā neskar prasības pieņemamību [..]. Tiesai ir tikai jānodrošina, ka piemērotā procedūra principā var tikt izmantota saistībā ar apgalvoto pārkāpumu”²⁹. Manuprāt, tas pats ir attiecināms arī uz Komisijas lēmumu pieprasīt LESD 260. panta 3. punktā paredzētās finansiālās sankcijas.

48. Šāda nostāja ir nostiprināta arī ar LESD 260. panta 3. punkta formulējumu (“var, ja uzskata par vajadzīgu, noteikt [..] sodanaudas vai kavējuma naudas apjomu”), balstoties uz kuru Komisijai ir piešķirta rīcības brīvība izlemt, vai saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu pieprasīt finansiālu sankciju piemērošanu tiesvedībā, kas uzsākta, pamatojoties uz LESD 258. pantu, bet tai nav pienākuma to darīt³⁰. Tomēr no minētā teksta nevar secināt, ka Komisijai būtu jāpamato savs lēmums izmantot LESD 260. panta 3. punktā paredzēto iespēju, ja šāds pienākums nav noteikts LESD 258. pantā, ņemot vērā, ka LESD 260. panta 3. punkta konteksts iekļauj arī LESD 258. pantā norādīto procedūru³¹.

25 Spriedums, 2019. gada 8. jūlijs (C-543/17, EU:C:2019:573). Skat. ģenerālvokāta M. Špunara [M. Szpunar] secinājumus lietā Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tīkli) (C-543/17, EU:C:2019:322, jo īpaši 58.–81. punkts) (tajos ir ierosināta ierobežojoša pieeja) salīdzinājumā ar ģenerālvokāta M. Vatelē [M. Wathelet] secinājumiem lietā Komisija/Polija (C-320/13, nav publicēti, EU:C:2014:2441, 114.–145. punkts) un maniem secinājumiem lietā Komisija/Spānija (LESD 260. panta 3. punkts – Hipotekārais kredīts) (C-569/17, EU:C:2019:271, 41.–71. punkts) (tajos ir ierosināta plašāka pieeja).

26 Spriedums, 2019. gada 8. jūlijs (C-543/17, EU:C:2019:573).

27 Nav šaubu, ka Direktīva 2015/849 ir pieņemta atbilstoši likumdošanas procedūrai, proti, LESD 114. pantā norādītajai parastajai likumdošanas procedūrai.

28 Skat. spriedumu, 2017. gada 19. septembris, Komisija/Īrija (C-552/15, EU:C:2017:698, 34. punkts).

29 Spriedums, 2001. gada 26. jūnijs, Komisija/Portugāle (C-70/99, EU:C:2001:355, 17. punkts).

30 Skat. manus secinājumus lietā Komisija/Spānija (LESD 260. panta 3. punkts – Hipotekārais kredīts) (C-569/17, EU:C:2019:271, 68. punkts un tajā norādītie citāti).

31 Skat. spriedumu, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrgaitas tīkli) (C-543/17, EU:C:2019:573, 57. punkts).

49. Jebkurā gadījumā, kā to tiesas sēdē norādīja pati Komisija (skat. secinājumu 27. punktu), Komisijas lēmumam ir jābūt pamatotam tiktāl, ciktāl tajā jābūt ietvertam pieprasīto finansiālo sankciju individuālam novērtējumam konkrētās lietas kontekstā un jo sevišķi pamatojumam pieprasīto finansiālo sankciju apmēra aprēķināšanai izmantotajiem kritērijiem. Tādējādi dalībvalsts var praktiski izprast un apstrīdēt Tiesā pieprasīto finansiālo sankciju novērtējumu, kā tas ir šajā gadījumā.

50. Ņemot vērā iepriekšminēto, manuprāt, Komisijai nav pienākuma norādīt pamatojumu gadījumā, ja tā vēlas izmantot LESD 260. panta 3. punktā paredzēto iespēju.

3. LESD 260. panta 3. punktā paredzēto finansiālo sankciju novērtējums

51. Pamatojoties uz to, ka šajā lietā Komisijas lēmums pieprasīt finansiālas sankcijas ir saderīgs ar LESD 260. panta 3. punktu, tagad pievērsīšos šajā tiesību normā paredzēto finansiālo sankciju novērtēšanai to argumentu kontekstā, kas ir norādīti manu secinājumu lietā Komisija/Rumānija (C-549/18) 50.–59. punktā.

52. Kā esmu jau norādījis secinājumos lietā Komisija/Spānija (LESD 260. panta 3. punkts – Hipotekārais kredīts)³², Komisijai ir jābūt tiesībām izmantot vienu un to pašu metodi, lai aprēķinātu finansiālas sankcijas, ko tā ierosina gan saskaņā ar LESD 260. panta 2. punktu, gan saskaņā ar 3. punktu, ņemot vērā, ka šīs sankcijas ir vienādas, abām tiesību normām ir līdzīgi mērķi un ka tādējādi dalībvalstīm tiktu veicināta saskaņota pieeja un paredzamība. Šajā saistībā apstāklis, ka LESD 260. panta 2. punktā ir noteiktas sankcijas par “dubulto pārkāpumu”, proti, par ES tiesību aktu neievērošanu un LESD 258. pantā noteiktā Tiesas sprieduma nepildīšanu, savukārt LESD 260. panta 3. punktā ir noteiktas sankcijas par vienreizēju ES tiesību aktu neievērošanu, kas ir radies, neizpildot paziņošanas pienākumu, manuprāt, neietekmē faktu, ka abi noteikumi attiecas uz Savienības primārajos tiesību aktos norādītiem pārkāpumiem (skat. šo secinājumu 33. punktu).

53. Katrā gadījumā Tiesai nav saistoši Komisijas priekšlikumi nedz par LESD 260. panta 3. punktā paredzēto finansiālo sankciju piemērošanu, nedz par šo sankciju aprēķināšanas metodi³³. Saskaņā ar Tiesas norādīto spriedumā Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tikli)³⁴ LESD 260. panta 3. punkta kontekstā tieši Tiesai – ņemot vērā konkrētās izskatāmās lietas apstākļus, kā arī Tiesas ieskatā vajadzīgo pārliecināšanas un atturēšanas pakāpi – ir jānosaka atbilstošas finansiālas sankcijas, lai tostarp novērstu Savienības tiesību līdzīgu pārkāpumu atkārtošanās. LESD 260. panta 2. punkta kontekstā Tiesa ir norādījusi, ka Komisijas ieteikumi un pamatnostādnes tās paziņojumos nav saistoši Tiesai, bet ir tikai noderīgs atskaites punkts un nodrošina, ka ierosinātā tiesvedība ir pārredzama, paredzama un atbilst tiesiskās drošības prasībām³⁵.

54. Attiecīgi no sprieduma lietā Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tikli)³⁶ var secināt, ka judikatūra par LESD 260. panta 2. punktu pēc analogijas ir piemērojama LESD 260. panta 3. punktam, ciktāl abās šajās tiesību normās paredzētajām sankcijām ir viens un tas pats mērķis – kavējuma nauda ir īpaši piemērota, lai mudinātu dalībvalsti, cik ātri vien iespējams, izpildīt pienākumu, kura neizpilde var turpināties, ja šāds pasākums netiek piemērots, savukārt soda naudas piespriešana vairāk balstās uz tādu seku izvērtējumu, kuras attiecīgās dalībvalsts pienākumu neizpildes gadījumā tiek nodarītas privātajām un sabiedrības interesēm.

32 C-569/17, EU:C:2019:271, 73. punkts. Skat. arī ģenerālvokāta M. Vatelē [M. Wathelet] secinājumus lietā Komisija/Polija (C-320/13, nav publicēti, EU:C:2014:2441, 146.–160. punkts), kā arī ģenerālvokāta M. Špunara [M. Szpunar] secinājumus lietā Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrgaitas tikli) (C-543/17, EU:C:2019:322, 96. punkts).

33 Skat. manus secinājumus lietā Komisija/Spānija (LESD 260. panta 3. punkts – Hipotekārais kredīts) (C-569/17, EU:C:2019:271, 74. punkts).

34 Skat. spriedumu, 2019. gada 8. jūlijs (C-543/17, EU:C:2019:573, 78. punkts) (kurā pēc analogijas ir sniegta atsauce uz spriedumu, 2014. gada 2. decembris, Komisija/Itālija (C-196/13, EU:C:2014:2407, 86. punkts un tajā minētā judikatūra).

35 Saistībā ar vienreizējām soda naudām skat. spriedumu, 2012. gada 19. decembris, Komisija/Īrija (C-279/11, nav publicēts, EU:C:2012:834, 77. punkts). Saistībā ar kavējuma naudām skat. arī spriedumu, 2018. gada 4. jūlijs, Komisija/Slovākija (C-626/16, EU:C:2018:525, 83. punkts).

36 Skat. spriedumu, 2019. gada 8. jūlijs (C-543/17, EU:C:2019:573, 61. punkts) (kurā pēc analogijas ir sniegta atsauce uz spriedumu, 2005. gada 12. jūlijs, Komisija/Francija (C-304/02, EU:C:2005:444, 81. punkts)). Skat. arī šo secinājumu 42. punktu.

55. Turklāt judikatūrā par LESD 260. panta 2. punktu, sākot jau ar izšķirīgo spriedumu, 2005. gada 12. jūlijs, Komisija/Francija³⁷, Tiesa ir norādījusi, ka tā var piemērot gan vienreizēju soda naudu, gan kavējuma naudu³⁸ un ka tā var piemērot finansiālu sankciju, kuru Komisija nav ierosinājusi, pamatojoties uz to, ka “finansiāla rakstura sankcijas piemērošanas iespēja un jautājums, kura sankcija ir vislabāk piemērota atsevišķā gadījuma apstākļiem, ir izlemjams, ņemot vērā Tiesas izdarītos secinājumus spriedumā, kas pieņemams saskaņā ar [LESD 260. panta 2. punktu] un līdz ar to nav saistīts ar politisko sfēru”³⁹. Tādējādi rodas jautājums, vai Tiesas judikatūra par LESD 260. panta 2. punktu pēc analogijas ir piemērojama LESD 260. panta 3. punktam saistībā ar Tiesas rīcības brīvību piemērot gan vienreizēju soda naudu, gan kavējuma naudu vai finansiālu sankciju, kuru Komisija nav ierosinājusi.

56. Šajā saistībā uzturu savu nostāju, kuru esmu paudis secinājumos lietā Komisija/Spānija (LESD 260. panta 3. punkts – Hipotekārais kredīts)⁴⁰, ka Tiesai saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu ir rīcības brīvība piemērot gan vienreizēju soda naudu, gan kavējuma naudu vai finansiālu sankciju, kuru Komisija nav ierosinājusi, ievērojot šajā tiesību normā paredzētos finansiālās sankcijas “griestus”. No LESD 260. panta 3. punkta formulējuma (“nepārsniedzot Komisijas noteikto summu”), kas norāda uz finansiālās sankcijas apmēra, nevis finansiālās sankcijas veida izvēli, var secināt, ka Tiesa nevar piemērot finansiālu sankciju, kas pārsniedz Komisijas ierosināto apmēru. Tomēr, manuprāt, ar to Tiesai netiek atņemta tās rīcības brīvība katrā gadījumā noteikt atbilstošu finansiālu sankciju. Tādējādi atkarībā no konkrētajiem apstākļiem Tiesa var piemērot finansiālu sankciju, kuru Komisija nav ierosinājusi, vai arī uzlikt gan vienreizēju soda naudu, gan kavējuma naudu tādā apmērā, kas ir vienāds ar vai mazāks par “Komisijas noteikto summu”, ievērojot, ka tā var nebūt visa summa, kas var tikt piemērota konkrētajai dalībvalstij.

57. Turklāt šāda interpretācija atbilst LESD 260. panta 3. punkta mērķiem, ņemot vērā nolūku Līgumos paredzēt dažādas finansiālās sankcijas. Atbilstoši šo secinājumu 42. punktā norādītajam gadījumā, ja dalībvalsts izpilda savu paziņošanas pienākumu tiesvedības gaitā, proti, pirms Tiesas veiktās faktu pārbaudes, kavējuma naudu nepiemēro. Tomēr joprojām ir aktuāls jautājums par vienreizējas soda naudas piemērošanu, lai sodītu par kaitējumu, kas ar šo pārkāpumu ir nodarīts privātajām un sabiedrības interesēm, kā arī nepieļautu šāda pārkāpuma atkārtošanos. Šāda situācija izskaidro Komisijas precizēto praksi, atbilstoši kurai lietās, kas ir ierosinātas saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu (skat. šo secinājumu 26. punktu), Komisija parasti prasa piemērot gan vienreizēju soda naudu, gan kavējuma naudu, kā tas ir redzams arī šajā lietā. Tomēr arī tad, ja Komisija ir ierosinājusi piemērot tikai viena veida sankciju, Tiesa, izmantodama savu rīcības brīvību piemērot cita veida sankciju vai, ja nepieciešams, gan vienreizēju soda naudu, gan nokavējuma naudu, ievērojot LESD 260. panta 3. punktā noteiktos “griestus”, var nodrošināt, ka šī tiesību norma nezaudē savu lietderīgumu.

4. Vienreizējas soda naudas piemērošana konkrētajā lietā

58. Saskaņā ar judikatūru par LESD 260. panta 2. punktu⁴¹ vienreizējas soda naudas piemērošana un tās apmēra noteikšana saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu katrā konkrētajā lietā ir atkarīga no konstatētās pienākumu neizpildes īpatnībām un attiecīgās dalībvalsts rīcības. Tiesa, īstenojot savu novērtējuma brīvību, lemj, vai ir piemērojama vienreizēja soda nauda, kā arī nosaka soda naudas apmēru, kas ir atbilstošs apstākļiem un samērīgs pieļautajam pārkāpumam. Šajā ziņā būtiski faktori ir pārkāpuma smagums, pārkāpuma ilgums un dalībvalsts maksātspēja.

37 C-304/02, EU:C:2005:444.

38 Skat. spriedumus, 2005. gada 12. jūlijs, Komisija/Francija (C-304/02, EU:C:2005:444, 80.–86. punkts), un 2019. gada 12. novembris, Komisija/Īrija (*Derrybrien wind farm*) (C-261/18, EU:C:2019:955, 112. punkts).

39 Spriedums, 2005. gada 12. jūlijs, Komisija/Francija (C-304/02, EU:C:2005:444, 90. punkts). Skat. arī spriedumu, 2007. gada 18. jūlijs, Komisija/Vācija (C-503/04, EU:C:2007:432, 22. punkts).

40 C-569/17, EU:C:2019:271, 76.–78. punkts.

41 Skat. spriedumu, 2019. gada 12. novembris, Komisija/Īrija (*Derrybrien wind farm*) (C-261/18, EU:C:2019:955, 113. un 114. punkts).

59. No minētās judikatūras izriet, ka vienreizējās soda naudas apmērs ir balstīts uz vērtējumu, kādas ir attiecīgās dalībvalsts pienākumu neizpildes sekas attiecībā uz privātajām un publiskajām interesēm, it īpaši gadījumā, ja pienākumu neizpilde ir turpinājusies ilgi⁴². Vienreizējas soda naudas piespriešana nevar būt automātiska, jo Tiesai ir plaša rīcības brīvība, izlemjot, vai ir uzliekamas šādas sankcijas⁴³.

60. Pamatojoties uz minēto, Tiesai saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu ir ievērojama rīcības brīvība pēc nepieciešamības piemērot vienreizēju soda naudu, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus un attiecīgās dalībvalsts uzvedību, lai noteiktu atbilstošu sodu par ietekmi uz privātajām un sabiedrības interesēm, kas radusies dalībvalsts pieļautā paziņošanas pienākuma neizpildes rezultātā. Apstākļi, ka Tiesa ir uzskatījusi par atbilstošu piemērot vienreizēju soda naudu LESD 260. panta 2. punkta kontekstā “it īpaši gadījumā, ja pienākumu neizpilde ir turpinājusies ilgi”, kā tas norādīts šo secinājumu 59. punktā, neliedz Tiesai piemērot vienreizēju soda naudu citās situācijās, kur tas ir nepieciešams, lai nepieļautu līdzīgu Savienības tiesību pārkāpumu atkārtošanos.

61. Turklāt, ievērojot, ka kavējuma naudas un vienreizējas soda naudas samaksai ir dažādi mērķi (skat. šo secinājumu 54. punktu), ir acīmredzami, ka kavējuma nauda, kurai būtībā ir labojošs raksturs attiecībā uz esošu pienākumu neizpildi, ir jāmaksā tikai tad, ja pārkāpums tiek turpināts, tomēr netiek prasīts, lai tas tāpat būtu attiecībā uz soda naudas piemērošanu⁴⁴. Tādējādi pretēji Francijas un Īrijas apgalvojumiem vienreizējas soda naudas piemērošana nezaudē savu mērķi tikai tā iemesla dēļ, ka dalībvalsts var izpildīt savu pienākumu tiesvedības gaitā.

62. Konkrētajā lietā ir atbilstoši piemērot vienreizēju soda naudu kā atturošu pasākumu. Komisijas ierosinātā kopējā summa (2 766 992,00 EUR) var tikt samazināta (līdz 2 011 919,60 EUR), ja tiek piemēroti Komisijas aktualizētie skaitļi⁴⁵, kā arī šo summu var samazināt vēl vairāk, ja tiek ņemti vērā konkrēti faktori. Attiecīgi, ņemot vērā visus konkrētās lietas apstākļus, ierosinu Tiesai noteikt Īrijai vienreizēju soda naudu 1 500 000 EUR apmērā⁴⁶.

63. Pirmkārt, attiecībā uz pārkāpuma smagumu jānorāda, ka lietā Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tīkli)⁴⁷ saistībā ar kavējuma naudas piemērošanu saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu Tiesa ir norādījusi, ka pienākums veikt valsts pasākumus, lai nodrošinātu direktīvas pilnīgu transponēšanu, un pienākums paziņot šos pasākumus Komisijai ir “dalībvalstu pienākumi, kas ir būtiski, lai nodrošinātu Savienības tiesību pilnīgu efektivitāti, un ka šo pienākumu neizpilde līdz ar to ir jāuzskata par tādu, kurai ir noteikta smaguma pakāpe”. Manuprāt, šis secinājums ir piemērojams arī šajā lietā saistībā ar vienreizējas soda naudas piemērošanu.

64. Turklāt, ja Tiesa ņem vērā Komisijas noteiktos kritērijus vienreizējas soda naudas noteikšanai, Komisijas novērtējums par pārkāpuma smagumu nebūt nešķiet kļūdainis, ja ņem vērā neizpildīto Savienības tiesību normu nozīmīgumu un ietekmi uz sabiedrības un privātajām interesēm. Jānorāda, ka Direktīva 2015/849 ir galvenais juridiskais instruments, lai nepieļautu Savienības finanšu sistēmas

42 Skat. spriedumu, 2012. gada 19. decembris, Komisija/Īrija (C-279/11, nav publicēts, EU:C:2012:834, 65. punkts).

43 Skat. spriedumu, 2008. gada 9. decembris, Komisija/Francija (C-121/07, EU:C:2008:695, 63. punkts).

44 Skat. spriedumu, 2008. gada 9. decembris, Komisija/Francija (C-121/07, EU:C:2008:695, 19., 20., 44., 45., 56.–58. punkts), kā arī ģenerālvokāta J. Mazaka [J. Mazák] secinājumus lietā Komisija/Francija (C-121/07, EU:C:2008:320, 80. punkts).

45 Skat. Komisijas paziņojumu par to datu atjaunināšanu, kurus izmanto, lai aprēķinātu sodanaudas un kavējuma naudas, ko Komisija Eiropas Savienības Tiesai ierosina piemērot pārkāpumu procedūrās (OV 2019, C 309, 1. lpp.). Minimālā vienreizējās soda naudas summa ir samazināta līdz 1 212 000 EUR. Līdz ar to atbilstoši šo secinājumu 30. punktā minētajai formulai vienreizējā soda nauda tiktu aprēķināta šādi: no 2017. gada 27. jūnija līdz 2018. gada 28. novembrim: $1039 \times 7 \times 0,47 \times 519 = 1\,774\,102,89$ EUR; no 2018. gada 29. novembra līdz 2019. gada 26. martam: $1039 \times 2 \times 0,47 \times 118 = 115\,245,88$ EUR; un no 2019. gada 27. marta līdz 2019. gada 2. decembrim: $1039 \times 1 \times 0,47 \times 251 = 122\,570,83$ EUR. Balstoties uz minēto, Komisijas piemērotā kopējā vienreizējās soda naudas summa būtu 2 011 919,60 EUR.

46 Jānorāda, ka manis ierosinātā summa zināmā mērā atbilst vienreizējas soda naudas summām, kas piemērotas saskaņā ar LESD 260. panta 2. punktu par to, ka direktīva daļēji nav tikusi transponēta. Skat. spriedumu, 2012. gada 19. decembris, Komisija/Īrija (C-374/11, nav publicēts, EU:C:2012:827, 52. un 53. punkts) (2 miljoni EUR). Salīdzinājumam skat. summu, kas ir piespriesta ar spriedumu, 2013. gada 25. jūnijs, Komisija/Čehija (C-241/11, EU:C:2013:423, 46.–55. punkts) (250 000 EUR) (sevišķi pievērsot uzmanību pārkāpuma ierobežotajai ietekmei).

47 Spriedums, 2019. gada 8. jūlijs (C-543/17, EU:C:2019:573, 85. punkts).

izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un terorisma finansēšanai⁴⁸. Šī direktīva, kas ir pieņemta efektīvākas un patiesākas drošības savienības izveidošanas kontekstā⁴⁹, uz iepriekš šajā jomā spēkā esošo direktīvu un starptautisko pasākumu pamata stiprina tiesisko regulējumu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanai un teroristu finansēšanas apkarošanai Savienībā⁵⁰. Līdzīgi citos Tiesas spriedumos par iekšējā tirgus direktīvām norādītajam⁵¹ Īrijas pienākuma transponēt direktīvu un paziņot par visiem Direktīvas 2015/849 transponēšanas pasākumiem neizpilde var tikt uzskatīta par draudu atbilstoši iekšējā tirgus darbībai, un kā tāda tā ietver attiecīgu smaguma pakāpi⁵².

65. Īrijas pieļautā pārkāpuma Direktīvas 2015/849 transponēšanā ietekmi uz sabiedrības un privātajām interesēm var uzskatīt par būtisku, ievērojot Komisijas norādīto, ka pārkāpums rada apdraudējumu Savienības finanšu tirgus integritātei un pienācīgai darbībai, paverot iespējas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai un ietekmējot investorus un pilsoņus. Šādu ietekmi labi ilustrē, piemēram, Eiropas Parlamenta 2019. gada 19. septembra rezolūcija par to, kā tiek īstenoti ES tiesību akti noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas jomā⁵³, kur tostarp tiek atzinīgi vērtēta Komisijas prakse ierosināt pārkāpuma procedūras pret dalībvalstīm, kuras nav transponējušas Direktīvu 2015/849, un šīs dalībvalstis tiek mudinātas to izdarīt pēc iespējas ātrāk.

66. Mani nepārliecina Īrijas apgalvojumi, ka ietekme uz privātajām un sabiedrības interesēm esot pārspilēta, jo iepriekš spēkā esošie valsts tiesību akti šajā jomā nodrošinot daļēju Direktīvas 2015/849 transponēšanu un tādējādi nodrošina šīs direktīvas mērķu plašu sasniegšanu. Tiesa iepriekš ir noraidījusi līdzīgus argumentus, pamatodama, ka šie pasākumi neatbilst attiecīgās direktīvas prasībām; pretējā gadījumā attiecībā uz šo dalībvalsti nevarētu konstatēt, ka tā nav pildījusi savu pienākumu transponēt direktīvu⁵⁴. Turklāt apstāklis, ka Īrija izvēlējās transponēt Direktīvu 2015/849 ar primārajiem tiesību aktiem (skat. šo secinājumu 32. punktu), manā ieskatā nav vainu mikstinošs apstāklis, jo dalībvalsts nevar aizbildināties ar iekšējās tiesību sistēmas praksi vai situācijām, lai attaisnotu no Eiropas Savienības tiesībām izrietošu pienākumu neizpildi⁵⁵.

67. Tāpat jānorāda, ka Tiesa jau iepriekš ir sodījusi Īriju saskaņā ar LESD 258. pantu par to, ka tā nebija laikus transponējusi iepriekšējās nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas direktīvas⁵⁶.

68. Tomēr šajā lietā ir atsevišķi atbildību mikstinoši apstākļi, kuri būtu jāņem vērā. It īpaši saskaņā ar Komisijas norādīto, izvērtējot paziņošanas pienākuma neizpildes smagumu, ir jāņem vērā apjoms, kādā transponēšana ir notikusi⁵⁷. Jāuzsver, ka šajā gadījumā ir runa nevis par pilnīgu, bet daļēju dalībvalsts transponēšanas pasākumu paziņošanas pienākuma neizpildi. Turklāt ar Direktīvu 2018/843 ir pagarināts termiņš Direktīvas 2015/849 30. un 31. pantā noteikto faktisko īpašnieku centrālo reģistru izveidei, lai arī ar to netika grozīti citu šajā direktīvā paredzētu pienākumu izpildes termiņi (skat. šo

48 Skat. Direktīvu 2018/843, it īpaši preambulas 1. apsvērumu; Direktīvu 2015/849, it īpaši 1. panta 1. punktu, kā arī preambulas 1.–3. un 64. apsvērumu.

49 Skat. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Eiropadomei un Padomei – Divpadsmitais progresa ziņojums virzībā uz efektīvu un patiesu drošības savienību, COM(2019) 552 *final*, 2019. gada 30. oktobris, 10.–12. lpp.

50 Skat. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Eiropadomei un Padomei – Ceļā uz ES tiesiskā regulējuma nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā labāku īstenošanu, COM(2019) 360 *final*, 2019. gada 24. jūlijs.

51 Skat. šo secinājumu 27. zemsvitras piezīmi.

52 Skat. spriedumu, 2013. gada 30. maijs, Komisija/Zviedrija (C-270/11, EU:C:2013:339, 49. punkts).

53 Skat. it īpaši A, B un G apsvērumu, kā arī 1. punktu.

54 Skat. spriedumu, 2013. gada 30. maijs, Komisija/Zviedrija (C-270/11, EU:C:2013:339, 51. punkts). Spriedumā, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tikli) (C-543/17, EU:C:2019:573, 73. punkts), Tiesa nepievērsa nekādu uzmanību līdzīgam argumentam, ko bija izvirzījusi Belģija.

55 Skat. spriedumu, 2019. gada 12. novembris, Komisija/Īrija (*Derrybrien wind farm*) (C-261/18, EU:C:2019:955, 89. punkts).

56 Skat. spriedumus, 2009. gada 19. maijs, Komisija/Īrija (C-532/08, nav publicēts, EU:C:2009:327) (attiecībā uz Direktīvu 2005/60), un 2009. gada 1. oktobris, Komisija/Īrija (C-549/08, nav publicēts, EU:C:2009:604) (attiecībā uz Direktīvu 2006/70).

57 Skat. 2011. gada paziņojumu, 25. punkts, un 2017. gada paziņojumu, 15. lpp. Šajā saistībā skat. spriedumu, 2008. gada 9. decembris, Komisija/Francija (C-121/07, EU:C:2008:695, 84. punkts).

secinājumu 7. punktu). Neredzu iemeslu, kādēļ šo pagarinājumu nevarētu uzskatīt par atbildību mikstinošu apstākli, kā to ir norādījusi Komisija. Īrija ir pierādījusi, ka tā labā ticībā ir sadarbojusies ar Komisiju visā procedūras gaitā, piemēram, sniedzama Komisijai informāciju (skat. šo secinājumu 32. punktu)⁵⁸.

69. Otrkārt, attiecībā uz pārkāpuma ilgumu Komisija uzskata, ka tas ir jārēķina no Direktīvā 2015/849 noteiktā transponēšanas termiņa beigu datuma, savukārt Īrijai šajā jautājumā ir cita nostāja.

70. Judikatūrā par vienreizējas soda naudas samaksu saskaņā ar LESD 260. panta 2. punktu Tiesa pārkāpuma ilgumu nosaka no Tiesas pirmā sprieduma, kas pasludināts saskaņā ar LESD 258. pantu, pieņemšanas datuma līdz dienai, kad attiecīgā dalībvalsts ir izpildījusi savu pienākumu, bet, ja pienākums joprojām nav izpildīts, – dienā, kurā Tiesa ir pārbaudījusi faktus otrajā tiesvedībā⁵⁹. Tādējādi konkrētajā lietā, lai noteiktu vienreizējas soda naudas apmēru saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu, ir jāpievērš uzmanība diviem aspektiem.

71. Pirmkārt, saistībā ar pārkāpuma beigu brīdi jānorāda, ka šajā lietā ir strīds par to, kurā brīdī Īrija ir izpildījusi savus pienākumus. Šajā ziņā mani nepārliecina Tiesā iesniegtie Īrijas argumenti, ka Īrija esot izpildījusi savus pienākumus ar 2018. gada 29. novembrī paziņotajiem transponēšanas pasākumiem.

72. Ir acīmredzams, ka, neraugoties uz šiem pasākumiem, bija vairākas nepilnības attiecībā uz atsevišķiem Direktīvas 2015/849 noteikumiem. Piemēram, attiecībā uz šīs direktīvas 30. panta 1. punkta otro daļu, 2. un 7. punktu, kā arī 31. panta 1., 2., 3. un 7. punktu savā atbildes rakstā uz repliku Īrija norādīja, ka ar Direktīvu 2018/843 šo normu transponēšanas termiņi ir tikuši pagarināti, tomēr tā jebkurā gadījumā pieņems Komisijas identificēto noteikumu transponēšanas pasākumus, par kuriem tika paziņots 2019. gada 30. janvārī un 2019. gada 27. martā. Tomēr, kā to Komisija ir norādījusi, minētā termiņa pagarināšana neaptvēra visus Direktīvas 2015/849 30. un 31. pantā norādītos pienākumus (skat. šo secinājumu 7. un 23. punktu). Turklāt Īrija savā atbildes rakstā uz repliku saistībā ar Direktīvas 2015/849 47. panta 2. punktu ir norādījusi, ka tiesību norma “iespējams, tiks ieviesta”, savukārt attiecībā uz 48. panta 5.–8. punktu tā ir norādījusi, ka šo tiesību normu transponēšanai valsts tiesībās nav nepieciešams paredzēt nekādus speciālus noteikumus. Tādējādi, kā to tiesas sēdē norādīja Komisija (skat. šo secinājumu 21. un 23. punktu), Īrija nebija pieņēmusi transponēšanas pasākumus saistībā ar atsevišķiem šajās tiesību normās noteiktiem pienākumiem līdz brīdim, kad tā 2019. gada 22. novembrī un 2019. gada 3. decembrī paziņoja par šādu pasākumu pieņemšanu. Attiecīgi, lai arī ar 2018. gada 29. novembrī paziņotajiem pasākumiem lielā mērā tika nodrošināta Direktīvas 2015/849 pārņemšana, Komisija ir konstatējusi, ka Īrija savus pienākumus ir izpildījusi 2019. gada 3. decembrī.

73. Otrkārt, kā esmu piedāvājis secinājumu lietā Komisija/Rumānija (C-549/18) 74. un 75. punktā, manuprāt, vienreizējas soda naudas samaksas kontekstā par pārkāpuma sākuma datumu būtu jānosaka konkrētajā direktīvā minētais transponēšanas termiņa beigu datums, jo direktīvā minētais datums vairāk atbilst LESD 260. panta 3. punkta mērķim, proti, dot dalībvalstīm spēcīgāku stimulu transponēt direktīvas noteiktajos termiņos⁶⁰. Turpretim, piemēram, ja LESD 260. panta 3. punktā paredzēto vienreizējo soda naudu varētu piemērot tikai pēc argumentētajā atzinumā norādītā termiņa beigām, šāda pieeja ietvertu risku, ka direktīvā noteiktajam transponēšanas termiņam nebūtu tūlītēja efekta tikmēr, kamēr Komisija neuzsāk tiesvedību pret dalībvalsti. Jāuzsver arī, ka pretēji kavējuma naudai,

58 Skat. spriedumu, 2013. gada 17. oktobris, Komisija/Belģija (C-533/11, EU:C:2013:659, 60. punkts).

59 Skat. spriedumu, 2013. gada 25. jūnijs, Komisija/Čehija (C-241/11, EU:C:2013:423, 46. punkts), un spriedumu, 2019. gada 12. novembris, Komisija/Īrija (*Derrybrien wind farm*) (C-261/18, EU:C:2019:955, 122. punkts).

60 Skat. spriedumu, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tikli) (C-543/17, EU:C:2019:573, 52. punkts).

kura ir vērsta, lai piespiestu dalībvalsti izbeigt pārkāpumu tuvākajā nākotnē, vienreizējā soda nauda ir saistīta ar dalībvalsts uzvedību pagātnē un ļauj nodrošināt, ka dalībvalsts neuzskatīs par lietderīgāku gaidīt tiesvedības rezultātu tā vietā, lai īstenotu pārkāpuma novēršanai nepieciešamos pasākumus⁶¹. Šāds risks patiesi varētu rasties, ja tiktu izmantots argumentētajā atzinumā norādītais datums.

74. Manis ierosinātajai pieejai būtu lielāks efekts attiecībā tieši uz vienreizēju soda naudu salīdzinājumā ar kavējuma naudu, attiecībā uz kuru Tiesa ir piemērojusi konkrētās direktīvas transponēšanas termiņa beigu datumu lietā Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tīkli)⁶². Jāpiebilst, ka pretēji Īrijas apgalvojumiem nav šaubu, ka pēc Direktīvā 2015/849 noteiktā transponēšanas termiņa beigām 2017. gada 26. jūnijā bija iespējams piemērot finansiālas sankcijas, tostarp vienreizēju soda naudu, ņemot vērā, ka tobrīd gan LESD 260. panta 3. punkts, gan Komisijas paziņojumi bija acīmredzami piemērojami⁶³. Katrā ziņā arī tad, ja Tiesa nepiekrītu šādam manam priekšlikumam, laika periodu no konkrētajā direktīvā noteiktā transponēšanas beigu termiņa var ņemt vērā kā vēl vienu elementu, lai novērtētu pārkāpuma smagumu, kā tas ir darīts iepriekš judikatūrā, kas skar LESD 260. panta 2. punktu⁶⁴.

75. Konkrētajā lietā, ņemot vērā periodu no Direktīvā 2015/849 noteiktā termiņa beigām (2017. gada 26. jūnijs) līdz dienai, kad Īrija izpildīja savu pienākumu (2019. gada 3. decembris), pārkāpuma ilgums ir apmēram divarpus gadi (30 mēneši), kas ir uzskatāms par ievērojamu laika posmu⁶⁵. Turklāt dalībvalstij noteiktais pienākums pieņemt nepieciešamos pasākumus direktīvas transponēšanai netiek uzskatīts par tādu, kas rada īpašas grūtības⁶⁶. Tādējādi tas, ka saskaņā ar Īrijas apgalvoto Īrija transponēšanas tiesiskajam regulējumam bija noteikusi prioritāti likumdošanas procesā, kā arī ievēroja orientējošo laika grafiku, kas tika iesniegts Komisijai pirms tiesvedības uzsākšanas (skat. secinājumu 32. punktu), manuprāt, neattaisno un nemazina pārkāpuma ilgumu. Tomēr jāņem vērā, ka saskaņā ar Komisijas norādīto, neraugoties uz termiņa kavējumu, 2018. gada 29. novembrī (proti, septiņpadsmit mēnešus pēc Direktīvas 2015/849 paredzētā transponēšanas termiņa, kurš beidzās 2017. gada 26. jūnijā) paziņotie pasākumi nodrošināja Direktīvas 2015/849 plašu transponēšanu un minētie pasākumi neaptvēra tikai četrus no direktīvas noteikumiem, kā arī visu noteikumu transponēšana ir notikusi vēlākais 2019. gada 3. decembrī (skat. šo secinājumu 17., 21., 71. un 72. punktu)⁶⁷.

76. Īrija Tiesā nav iesniegusi nekādus pierādījumus par savu maksātspēju.

77. Ņemot vērā visus konkrētās lietas apstākļus, ierosinu Tiesai noteikt Īrijai vienreizējo soda naudu 1 500 000 EUR apmērā.

VI. Tiesāšanās izdevumi

78. Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 138. panta 1. punktu lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir pieprasījusi tiesāšanās izdevumus un lietas iznākums Īrijai ir nelabvēlīgs, Īrijai ir jāatlīdzina tiesāšanās izdevumi. Pamatojoties uz Tiesas Reglamenta 140. panta 1. punktu, atbilstoši kuram dalībvalstīm, kuras iestājušās lietā, pašām jāsedz savi tiesāšanās izdevumi, Igaunijai un Francijai jāuzliek pienākums segt pašām savus tiesāšanās izdevumus.

61 Skat. ģenerālvokāta M. Pojareša Maduru [*M. Pojares Maduro*] secinājumus lietā Komisija/Itālija (C-119/04, EU:C:2006:65, 46. punkts). Skat. arī šo secinājumu 54. punktu.

62 Spriedums, 2019. gada 8. jūlijs (C-543/17, EU:C:2019:573, 88. punkts).

63 Skat. šo secinājumu 8., 9. un 27. zemsvītras piezīmi.

64 Skat. spriedumu, 2012. gada 19. decembris, Komisija/Īrija (C-374/11, nav publicēts, EU:C:2012:827, 38. un 52. punkts). Skat. arī ģenerālvokāta N. Fennelija [*N. Fennelly*] secinājumus lietā Komisija/Grieķija (C-197/98, EU:C:1999:597, 43. punkts).

65 Skat. spriedumu, 2013. gada 30. maijs, Komisija/Zviedrija (C-270/11, EU:C:2013:339, 57. un 58. punkts) (27 mēneši), un spriedumu, 2017. gada 13. jūlijs, Komisija/Spānija (C-388/16, nav publicēts, EU:C:2017:548, 40. punkts) (29 mēneši).

66 Skat. spriedumu, 2011. gada 31. marts, Komisija/Grieķija (C-407/09, EU:C:2011:196, 33. punkts).

67 Skat. spriedumu, 2008. gada 9. decembris, Komisija/Francija (C-121/07, EU:C:2008:695, 85. punkts).

VII. Secinājumi

79. Ņemot vērā iepriekš minēto, ierosinu Tiesai:

- 1) atzīt, ka Īrija, līdz 2017. gada 26. jūnijam nepieņemdama visus nepieciešamos Direktīvas 2015/849 transponēšanas pasākumus vai jebkurā gadījumā – nepaziņodama par šādiem pasākumiem, nav izpildījusi šīs direktīvas 67. panta 1. punktā noteiktos pienākumus;
- 2) uzlikt Īrijai pienākumu maksāt vienreizēju soda naudu 1 500 000 EUR apmērā;
- 3) piespriest Īrijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus; un
- 4) noteikt, ka Igaunijai un Francijai jāsedz savi tiesāšanās izdevumi.